

OPALIĆ (12) *vb pf*

o jasne, a pochylone.

fut 3 sg opáli (1). ◇ *praet* 3 sg m opálił (5). [f opáliła.] ◇ 3 pl m pers opálili (2). ◇ *con* 3 sg m by opálił (2). ◇ *part praet act* opáliwszy (2).

Sł stp brak, Cn s.v. opalam, Linde XVI – XVIII w.

1. *Zniszczyć ogniem; wypalić coś wokół czegoś* (5) : *KromRozm I O*; ciągnął dąley Morzem do Grecyey/ gdzie Nicomedią y Herakteą Miáftá sławne obległ y opalił *StryjKron* 121; gdzie poczyniwłszy ogniem y mieczem wielkie szkody Zamku iednąk nie wziąwłszy ná zad fię wrocili. Poczępow też Zamek z Filonem Kmitą opalili/ y Miáfto zburzyli *StryjKron* 772, 315, 320.

2. *Przypiec, sparzyć (tu silnymi promieniami słońca) [co komu]* (1) : Ieśli fię k Słońcu przymkniesz złoczyłtemu w zgorę/ Wołk v fkrzydeł rostopi/ y opalić fkorę. *RybGęśli C.*

3. *Nadpalić, osmalić coś po wierzchu; adurere, praeurere Cn* (4) : Strzelbá była żelázna/ ná nogách by kozy/ A różny opaliwłszy/ oštáwiáli wozy. *BielRozm* 29; [Vímáżyłá ty ptałzki/ a nieopaliłá. Hat die vogel gerúft/ vn^d nicht verbrē^{nt}. *Wokabul* 1539 O3v].

Przysłowie: Sepultus sum, Iuż po mnie/ zginąłem yáko pióro opalił. *Mącz* 383d, 54d, 165b; [Konia chcąc poić, spadł z przykrego brzegu, Gdzie sie tak prędko od brzegu oddalił, Nieinak, jako pióreczko opalił. *Otwin(?)Erot* 71.] [ogólem 3]

4. *Przyczernić, osmolić [kogo, co]* (2) :

W porównaniu (1): Urica, Spłowienie żytá/ gdy od wod(y) álbo wiátrzu fá takie yákoby ye opalił. *Mącz* 508c.

W przen (1) : A ták onego Klimká połpołu y z rymem/ Opalił fżpetnie Bártek/ lámorodnym dymem. *RejFig* Bb7.

Synonimy: 2. *przypiec, sparzyć*; 3. *ożżać, spiec*; 4. *osmolić*.

Formacje współrdzene cf **PALIĆ**.

Cf **OPALENIE, OPALONY**